

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **DOTEC, a.s.**, se sídlem Traťová 574/1, Brno, zastoupeného JUDr. Vojtěchem Mádrem, advokátem se sídlem Údolní 552/65 Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, odbor dopravy, se sídlem Kounicova 67, Brno, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vydání výzvy žalovaného ze dne 5. 5. 2017, č. j. MMB/0195911/2017, sp. zn. 5400/OD/MMB/0195911/2017, dle § 25 odst. 10 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon

o pozemních komunikacích“), směřující k odstranění reklamního zařízení na místní komunikaci III. třídy v ulici Bohunické, na pozemku parc. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice, které bylo dle žalovaného umístěno na předmětné místní komunikaci bez příslušného povolení silničního správního úřadu.

II. Obsah žaloby

Žalobce v podané žalobě namítal, že je zásahem žalovaného krácen na svém vlastnickém právu, právu na pokojné užívání majetku a právu na podnikání, kdy reklamní zařízení bylo fakticky směrovou tabulí upozorňující na administrativní budovu ve vlastnictví žalobce. Žalobce byl dále toho názoru, že nezákonný zásah v širším smyslu doposud trvá, resp. trvají jeho důsledky, kdy na pozemku parc. č. 1517/1 kat. území Horní Heršpice byla ponechána část předmětného reklamního zařízení, přičemž vlastní reklamní plocha byla žalovaným odvezena a nebyla žalobci vydána. Za zásadní žalobce považoval, že předmětná výzva nesplňuje zákonné požadavky na správní úkony dle části čtvrté zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), určené základními principy dobré správy, a to zejména požadavky vyplývající ze zásady materiální pravdy, řádného odůvodnění a zásady předvídatelnosti, resp. legitimního očekávání, všechny vyjádřené v ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu. Toto porušení žalobce spatřoval především v tom, že žalovaný v předmětné výzvě nedostatečně popsal podklady, které jej vedly k vydání výzvy, jakož i úvahy, kterými se řídil při hodnocení těchto podkladů, stejně jako při výkladu právních předpisů a jejich následné aplikaci. S ohledem na uvedené nedostatky žalobce namítal nepřezkoumatelnost a nezákonnost předmětné výzvy a dále též její nicotnost, neboť nebyla dle názoru žalobce vydána příslušným správním orgánem.

Dále žalobce, s odkazem na důvodovou zprávu k zákonu o pozemních komunikacích, odmítl tvrzení žalovaného, že svah na pozemku parc. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice by byl součástí pozemní komunikace. V této souvislosti žalobce uvedl, že z územního plánu Statutárního města Brna a dalších mapových podkladů je zřejmé, že pozemek parc. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice se nachází v souvisle zastavěném území a zastavitelném území v intravilánu obce a jedná se o veřejné prostranství. Zákon o pozemních komunikacích pak přímo nereguluje reklamní zařízení v souvisle zastavěném území obcí u pozemních komunikací. Z výše uvedeného tak vyplývá, že většina reklamních zařízení v obci podléhá povolovacímu procesu na úseku zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), ze strany stavebního úřadu. K tomu žalobce citoval ustanovení § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, definující veřejné prostranství a odkázal na ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), který stanoví, že obec určí obecně závaznou vyhláškou místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství. Pro území Statutárního města Brna se přitom jedná o obecně závaznou vyhlášku č. 13/2015, kdy v příloze č. 3 této vyhlášky je pozemek parc. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice výslovně uveden jakožto veřejné prostranství. Předmětné reklamní zařízení bylo umístěno na základě řádného ohlášení č. SÚ 2539/98, a to na veřejném prostranství, za jehož trvalé užívání žalobce hradí městu místní poplatek. Po celou dobu užívání tak byl žalobce v dobré víře, že reklamní zařízení je

umístěno na pozemku veřejného prostranství, kdy tento není součástí místní komunikace. Tudíž se na žalobce nevztahují povinnosti, které žalovaný uvedl v předmětné výzvě, a povolení příslušného silničního správního úřadu nebylo třeba. Žalobce byl zároveň přesvědčen, že neměl ani povinnost zařízení zabezpečit pro případ možného střetu vozidel s reklamním zařízením. K tomu navíc poukázal na skutečnost, že od umístění reklamního zařízení v roce 1998 nikdy nedošlo k dopravní nehodě způsobené v důsledku jeho umístění. S ohledem na dlouhodobost umístění reklamního zařízení pak dle názoru žalobce měl vydání předmětné výzvy předcházet pokus ze strany silničního správního úřadu o dohodu.

Žalobce proto závěrem navrhl, aby krajský soud vydal rozsudek, v němž žalovanému uloží povinnost odstranit důsledky způsobené jeho nezákonným zásahem do práv žalobce učiněným výzvou ze dne 5. 5. 2017, č. j. MMB/0195911/2017, sp. zn. 5400/OD/MMB/0195911/2017, a vlastním odstraněním reklamního zařízení provedeným dne 3. 6. 2017; a dále obnovit stav před nezákonným zásahem osazením reklamního zařízení zpět na betonové základy na pozemku parc. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice, a aby žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení. *In eventum* pro případ, že by krajský soud seznal, že není naplněna podmínka trvání důsledků nezákonného zásahu, žalobce navrhl, aby krajský soud vydal rozsudek, že zásah žalovaného do práv žalobce učiněný výzvou ze dne 5. 5. 2017, č. j. MMB/0195911/2017, sp. zn. 5400/OD/MMB/0195911/2017, a vlastním odstraněním reklamního zařízení na pozemku parc. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice, provedený dne 3. 6. 2017, byl nezákonný, a aby uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný ve svém vyjádření k podané žalobě uvedl, že postupoval v souladu se zákony a konstantní judikaturou a nijak nepochybil. Reklamní zařízení bylo zřízeno a provozováno bez povolení na místní komunikaci, resp. na její součásti, a žalovaný tak postupoval zcela v souladu s ustanovením § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích. K zásahu do ústavních práv žalobce uvedl, že je nutno vykonat test proporcionality a poměřit žalobcem uvedená práva s veřejným zájmem, k čemuž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 3. 2017, č. j. 29 A 56/2016 - 129. Dále byl přesvědčen, že svým postupem neporušil základní zásady činnosti správních orgánů, že výzva vydaná dle ustanovení § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích byla dostatečně určitá a byla vydána příslušným silničním správním úřadem.

Žalovaný odmítl na daný případ užití definice součásti věci ve smyslu zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), a upozornil na samostatnou úpravu obsaženou v ustanovení § 12 zákona o pozemních komunikacích. Vyjádřil se též k povinnosti žalobce disponovat povolením ke zvláštnímu užívání komunikace a k namítanému porušení jeho dobré víry a legitimního očekávání. Závěrem proto žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Vzhledem k tomu, že žalovaný ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení výzvy nevyjádřil nesouhlas s takovým projednáním věci, ačkoli byl poučen o tom, že nevyjádří-li svůj nesouhlas, bude se mít za to, že souhlas je udělen, a žalobce s rozhodnutím věci bez jednání výslovně souhlasil, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), o věci samé bez jednání.

Podle ustanovení § 82 odst. 1 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, se může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Žalobce v posuzované věci brojil proti zákonnosti výzvy žalovaného k odstranění reklamního zařízení vydané dle § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích. Krajský soud přitom na úvod připomíná, že v případě takto vydané výzvy je zásahová žaloba náležitým prostředkem soudní ochrany, což ve své předchozí rozhodovací činnosti dovodil nejen zdejší krajský soud (srovnej např. rozsudek ze dne 9. 6. 2015, č. j. 29 A 56/2015 - 120, dostupný na www.nssoud.cz), ale také Nejvyšší správní soud (srovnej např. rozsudek ze dne 19. 5. 2016, č. j. 6 As 69/2016 - 177, dostupný tamtéž). Z obsahu zmiňovaných soudních rozhodnutí vyplývá, že výzva k odstranění reklamního zařízení, zde vydaná dle ustanovení § 31 odst. 9 zákona o pozemních komunikacích, může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. Byť se přitom v nyní souzené věci jedná o výzvu k odstranění reklamního zařízení vydanou dle ustanovení § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích, má krajský soud za to, že výše uvedené závěry je možno plně vztáhnout také na daný případ, neboť rozdílnost spočívá toliko v odlišné kategorii pozemní komunikace (I. a III. třídy), na které bylo v tom kterém konkrétním případě reklamní zařízení umístěno.

Vzhledem k tomu, že žalobce v podané žalobě vznesl mj. námitku nicotnosti vydané výzvy, kterou opíral o skutečnost, že výzva nebyla vydána příslušným správním orgánem, zabýval se krajský soud nejprve touto otázkou. V této souvislosti konstatuje, že již v samotné výzvě ze dne 5. 5. 2017, č. j. MMB/0195911/2017, sp. zn. 5400/OD/MMB/0195911/2017, přitom žalovaný odkazoval na konkrétní ustanovení, z nichž dovozoval svou příslušnost k jejímu vydání. V daném případě se jednalo o ustanovení § 40 odst. 4 písm. a) a odst. 5 písm. b) zákona o pozemních komunikacích, ve spojení s čl. 29 odst. 2 písm. a) obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brna č. 20/2001, kterou se vydává Statut města Brna (dále jen „Statut města Brna“).

Dle ustanovení § 40 odst. 5 písm. b) zákona o pozemních komunikacích obecní úřad vykonává působnost silničního správního úřadu ve věcech místních komunikací s výjimkou věcí, o kterých rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Dle čl. 29 odst. 2 písm. a) Statutu města Brna si Magistrát města Brna v neprospěch úřadů místních částí přisvojil příslušnost k výkonu přenesené působnosti (působnosti silničního správního úřadu) při správě dopravně významných místních komunikací, které jsou

součástí základního komunikačního systému ZKS (či v informačním systému iSitInfo ZÁKOS).

Předmětem nyní projednávané věci je přitom právě místní komunikace III. třídy na ulici Bohunická v Brně, jež je vedena v pasportním informačním systému iSitInfo správcem místních komunikací v Brně, jímž je společnost Brněnské komunikace a.s., jako místní komunikace v základním komunikačním systému (*Místní komunikace ZÁKOS*). Odboru dopravy žalovaného pak vydání předmětné výzvy příslušelo v souladu s Organizačním řádem Magistrátu města Brna. S ohledem na vše výše uvedené tak krajský soud uzavírá, že předmětnou výzvu ze dne 5. 5. 2017, č. j. MMB/0195911/2017, sp. zn. 5400/OD/MMB/0195911/2017, vydal k tomu příslušný silniční správní úřad, a tedy ji z tohoto důvodu nelze pokládat za nicotný správní akt.

K žalobcem namítané nepřezkoumatelnosti výzvy ze dne 5. 5. 2017, č. j. MMB/0195911/2017, sp. zn. 5400/OD/MMB/0195911/2017, k níž je krajský soud rovněž povinen přihlížet z úřední povinnosti (*ex offio*) a kterou žalobce spatřoval v tom, že výzva nesplňuje zákonné požadavky na správní úkony dle části čtvrté správního řádu, pak krajský soud konstatuje, že ačkoliv tato výzva byla formulována poměrně stručně, je její obsah zcela určitý a jednoznačný. Žalovaný v předmětné výzvě uvedl, že tato je vydávána podle ustanovení § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích, označil žalobce jako vlastníka předmětného reklamního zařízení, přesně vymezil pozemek, na němž bylo reklamní zařízení umístěno, a připojil též fotografii reklamního zařízení. Z předmětné výzvy tedy je možno seznat, jakými úvahami byl žalovaný při jejím vydávání veden, jakými skutečnostmi se zabýval a jaká ustanovení zákona o pozemních komunikacích aplikoval. Krajský soud proto uzavírá, že předmětná výzva splňuje veškeré zákonné náležitosti, včetně žalobcem namítaných požadavků určených základními principy dobré správy. Žalobce ostatně na tuto výzvu žalovaného reagoval podáním stížnosti dne 12. 5. 2017, v níž předestřel svou argumentaci a důvody, pro které se mj. domníval, že vydaná výzva je nezákonná. Je tedy zřejmé, a z obsahu podané stížnosti to vyplývá, že žalobce z vydané výzvy pochopil a byl si vědom toho, čeho konkrétně a jaké věci se tato výzva týká a jaká konkrétní povinnost mu byla uložena. Ani namítanou nepřezkoumatelnost proto krajský soud v daném případě neshledal.

Žalobce pak v podané žalobě zpochybňoval především svou povinnost disponovat pro předmětné reklamní zařízení povolením silničního správního úřadu. V této souvislosti namítal, že pozemek, na němž se reklamní zařízení nachází, není součástí pozemní komunikace, nýbrž se jedná o veřejné prostranství, za jehož užívání žalobce řádně hradí místní poplatek.

V souvislosti s takto uplatněnými žalobními námitkami krajský soud z obsahu předloženého spisového materiálu ověřil, že žalovaný vydal dne 5. 5. 2017 výzvu dle ustanovení § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích, č. j. MMB/0195911/2017, sp. zn. 5400/OD/MMB/0195911/2017, směřující k odstranění reklamního zařízení umístěného na místní komunikaci III. třídy v ulici Bohunické, na pozemku parc. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice. Důvodem vydání výzvy byla dle žalovaného skutečnost, že předmětné reklamní zařízení bylo umístěno na svahu místní komunikace, který je dle ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona o pozemních komunikacích součástí místní

komunikace, a to bez příslušného povolení silničního správního úřadu. Z výzvy rovněž vyplynulo, že předmětné reklamní zařízení zásadním způsobem ohrožovalo bezpečnost silničního provozu v daném místě, neboť místní komunikace nebyla vybavena na náklad vlastníka reklamního zařízení svodidly nebo jinak zabezpečena proti možnému střetu vozidel s konstrukcí reklamního zařízení, a současně se jeho okraj nacházel ve vzdálenosti menší než 5 metrů od okraje vozovky, čímž mohlo docházet k rozptylování pozornosti účastníků provozu způsobem ovlivňujícím bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Podle ustanovení § 25 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je k užívání dálnic, silnic a místních komunikací jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny (dále jen "zvláštní užívání"), třeba povolení příslušného silničního správního úřadu vydaného s předchozím souhlasem vlastníka dotčené pozemní komunikace, a může-li zvláštní užívání ovlivnit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu, také s předchozím souhlasem Ministerstva vnitra, jde-li o dálnici, v ostatních případech se souhlasem Policie České republiky. Souhlas vlastníka se zvláštním užíváním podle odstavce 6 písm. c) bodu 3 a odstavce 6 písm. d) se nevyžaduje v případě, že se jedná o veřejně prospěšnou stavbu; k návrhu na zvláštní užívání může vlastník uplatnit námitky, o kterých rozhodne silniční správní úřad.

Podle ustanovení § 25 odst. 6 písm. c) bodu 1. zákona o pozemních komunikacích je zvláštním užíváním dálnice, silnice a místní komunikace užití dálnice, silnice nebo místní komunikace a silničního pomocného pozemku pro zřizování a provozování zařízení pro písemnou, obrazovou, světelnou nebo jiným způsobem prováděnou reklamu nebo propagaci (dále jen „reklamní zařízení“).

Podle ustanovení § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích je silniční správní úřad povinen do sedmi dnů ode dne, kdy se dozvěděl o zřízení nebo existenci reklamního zařízení umístěného na dálnici, silnici nebo místní komunikaci nebo na silničním pomocném pozemku bez povolení ke zvláštnímu užívání vydaného příslušným silničním správním úřadem, vyzvat vlastníka reklamního zařízení k jeho odstranění. Vlastník reklamního zařízení je povinen reklamní zařízení neprodleně, nejdéle do pěti pracovních dnů po doručení výzvy příslušného silničního správního úřadu odstranit. Neučiní-li tak, je silniční správní úřad povinen reklamu do 15 pracovních dnů zakrýt a následně zajistit odstranění a likvidaci reklamního zařízení na náklady vlastníka tohoto zařízení. Odstranění reklamního zařízení a jeho likvidace bude provedeno bez ohledu na skutečnost, zda reklamní zařízení bylo povoleno stavebním úřadem⁵⁾. Poznámka pod čarou ⁵⁾ odkazuje na stavební zákon z roku 2006 (tj. zákon č. 183/2006 Sb.).

Předně krajský soud v této souvislosti konstatuje, že žalobce se mýlí, dovozuje-li z citace důvodové zprávy úmysl zákonodárce odkázat na definici součástí a příslušenství věci podle příslušných ustanovení občanského zákoníku. Zákon o pozemních komunikacích obsahuje vlastní právní úpravu a vymezení toho, co se rozumí součástí komunikace, které se užije zcela nezávisle na úpravě součástí věci dle občanského zákoníku. Podle ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona o pozemních komunikacích jsou součástími dálnice, silnice a místní komunikace tunely, galérie, opěrné, zárubní, obkladní a parapetní zdi, tarasy, násypy a svahy,

dělicí pásy, příkopy a ostatní povrchová odvodňovací zařízení, silniční pomocné pozemky (pozn.: zvýraznění podtržením doplněno krajským soudem).

V nyní projednávaném případě přitom je z obsahu fotodokumentace obsažené ve správním spisu zřejmé, že reklamní zařízení bylo umístěno na svahu v ulici Bohunická, na pozemku par. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice ve vlastnictví Statutárního města Brna. Tento svah vznikl zarovnáním terénu pro potřeby vést pozemní komunikaci touto oblastí, a tedy bez vytvoření tohoto svahu by předmětná pozemní komunikace nemohla vzniknout, případně být rozšířena. S ohledem na znění výše citovaného ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona o pozemních komunikacích má tedy krajský soud za osvědčené, že svah na pozemku par. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice tvoří součást pozemní komunikace, a to místní komunikace III. třídy v ulici Bohunická. Uvedený závěr pak potvrzuje rovněž skutečnost, že hranice pozemku par. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice v souladu s ustanovením § 11 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích (*Těleso dálnice nebo těleso silnice a místní komunikace mimo území zastavěné nebo zastavitelné je ohraničeno spodním okrajem a vnějšími okraji stavby pozemní komunikace, kterými jsou vnější okraje zaoblených hran zářezů či zaoblených pat náspů, vnější hrany silničních nebo záchytných příkopů nebo rigolů nebo vnější hrany pat opěrných zdí, tarasů, koruny obkladních nebo zárubních zdí nebo zářezů nad těmito zdmi.*) přesně lemuje vnější okraj zaoblené hrany zářezu. V pasportním informačním systému iSitiFo společnosti Brněnské komunikace a.s., jež je správcem pozemních komunikací na území Statutárního města Brna, je pak předmětný pozemek evidován právě jako „zářezový svah, trávník“ pod označením 79700, Bohunická.

Lichá je též argumentace žalobce spočívající v přesvědčení, že povolení ke zvláštnímu užívání pozemní komunikace není v souzeném případě třeba, jelikož předmětný pozemek je veřejným prostranstvím, za jehož užívání žalobce řádně hradí místní poplatek. V této souvislosti krajský soud konstatuje, že zákon o pozemních komunikacích představuje zcela svébytnou zákonnou úpravu, jež stanoví především kategorizaci pozemních komunikací a podmínky jejich užívání. Zákon o místních poplatcích přitom obsahuje zákonné zmocnění obcí zavést místní poplatky. Jedná se tedy o dva na sobě zcela nezávislé zákony a vyplývající právní režimy, přičemž je třeba od sebe jasně odlišit také výkon státní správy a samosprávy. Dle ustanovení § 14 zákona o místních poplatcích patří stanovení poplatků do samostatné působnosti obce, která je ve svém území zavedla. Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství pak určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství. V projednávané věci stanovilo Statutární město Brno veřejná prostranství podléhající místnímu poplatku za jeho užívání obecně závaznou vyhláškou č. 13/2015. Se žalobcem pak lze souhlasit do té míry, že v příloze č. 3 obecně závazné vyhlášky je pozemek par. č. 1517/1 v kat. území Horní Heršpice uveden jako veřejné prostranství. Tato skutečnost je však rozhodná toliko z pohledu žalobcovy povinnosti hradit místní poplatek stanovený v rámci samostatné působnosti obce. Placení místního poplatku nemůže v žádném případě nahradit příslušné povolení silničního správního úřadu, jímž byl žalobce povinen disponovat a opatřit si jej dle zákona o pozemních komunikacích.

K témuž závěru je pak nutno dospět v případě uplatněné žalobní námitky, že žalobce disponuje pro předmětné reklamní zařízení povolením stavebního úřadu. Vztah mezi povolením dle zákona o pozemních komunikacích a povolením dle stavebního zákona určuje sám zákon o pozemních komunikacích v ustanovení § 25 odst. 10, a to konkrétně jeho poslední věta: „*Odstranění reklamního zařízení a jeho likvidace bude provedeno bez ohledu na skutečnost, zda reklamní zařízení bylo povoleno stavebním úřadem.*”⁵⁾ Poznámka pod čarou ⁵⁾ odkazuje na stavební zákon z roku 2006 (tj. zákon č. 183/2006 Sb.). Povolení ke zvláštnímu užívání pozemní komunikace a povolení stavebního úřadu tak představují na sobě zcela nezávislé individuální správní akty, jež nejsou vzájemně zastupitelné. Shodně se ostatně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 2. 2017, č. j. 6 As 311/2016 - 84, dostupném na www.nssoud.cz, vyslovil k otázce zákonnosti výzvy k odstranění reklamního zařízení umístěného v ochranném pásmu silnice II. třídy. Konkrétně v odst. [22] odůvodnění uvedl, že územní souhlas stavebního úřadu nelze zaměňovat s příslušným povolením silničního správního úřadu dle § 31 zákona o pozemních komunikacích. V tomto ohledu se naopak v plném rozsahu uplatní dikce ustanovení § 31 odst. 10, resp. odst. 9, věty poslední, zákona o pozemních komunikacích, dle které bude odstranění reklamního zařízení a jeho likvidace provedeno bez ohledu na skutečnost, zda reklamní zařízení bylo povoleno stavebním úřadem.

V případě zvláštního užívání komunikace upraveného v ustanovení § 25 zákona o pozemních komunikacích přitom zákon ve svých ustanoveních nevylučuje nutnost disponovat povolením ke zvláštnímu užívání komunikace v případě umístění reklamního zařízení v zastavěném území obce. Ostatně v takovém případě by právní úprava zvláštního užívání komunikace dle krajského soudu zcela postrádala smysl. Povolení silničního správního úřadu je proto nezbytné ať v případě, kdy je pozemní komunikace ke zvláštnímu účelu užívána v zastavěném území obce, či mimo něj.

Krajský soud tedy na tomto místě uzavírá, že předmětné reklamní zařízení bylo umístěno na pozemku, který je součástí pozemní komunikace, přičemž není pochyb o tom, že k jeho umístění byl žalobce povinen dle zákona o pozemních komunikacích obstatat povolením ke zvláštnímu užívání pozemní komunikace. Tato povinnost nemůže být zpochybněna odkazem na úhradu místního poplatku za využívání veřejného prostranství, ani být nahrazena povolením vydaným stavebním úřadem. Tento okruh žalobních námitek proto krajský soud nepokládal za důvodný.

Namítal-li dále žalobce, že zásahem žalovaného byl krácen na svém vlastnickém právu, na právu na pokojné užívání majetku, jakož i právu na podnikání, je důvodnost takto vznesených námitek odvislá od provedení třístupňového testu proporcionality založeného na postupném zkoumání splnění tří podmínek pro akceptaci zásahu do žalobcem namítaných práv, a to konkrétně /1/ vhodnosti (účelu), /2/ potřebnosti (nezbytnosti) a /3/ přiměřenosti tohoto zásahu (k tomu srovnej např. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2016, č. j. 10 As 250/2015 - 92, či např. rozsudek zdejšího krajského soudu ze dne 31. 5. 2016 ve věci sp. zn. 29 A 142/2015, nebo ze dne 31. 5. 2016 ve věci sp. zn. 29 A 5/2016, všechny dostupné na www.nssoud.cz). Bylo tedy nutno posoudit a poměřit, zda ochrana veřejného zájmu, spočívající v daném případě na bezpečnosti provozu na pozemních

komunikacích co do své intenzity a závažnosti odůvodnila a převážila nad zásahem do soukromých zájmů žalobce.

Povinnost disponovat povolením ke zvláštnímu užívání pozemní komunikace v případě umístění reklamního zařízení je přitom v zákoně o pozemních komunikacích zakotvena již od počátku jeho účinnosti, tedy od 1. 4. 1997. Zákonodárce si tedy byl vědom nebezpečí, jež pro provoz na pozemních komunikacích představují reklamní zařízení umístěná na pozemních komunikacích. Proto jejich umístění podmínil povolením silničního správního úřadu a stanovil též povinnost silničního správního úřadu k jejich odstranění v případě, byla-li by umístěna bez příslušného povolení.

Dle krajského soudu přitom představují reklamní zařízení umístěná na pozemních komunikacích a v jejich bezprostřední blízkosti jednoznačně zdroj odvádění pozornosti řidičů (což ostatně plyne již z prvotního jazykového výkladu sousloví „reklamní poutač“), jakož i nebezpečnou pevnou překážku způsobilou zhoršit následky dopravní nehody. Tyto dvě okolnosti má přitom krajský soud za zcela zjevné (již při použití pouhého selského rozumu) a zajisté samy o sobě dostačující k vážným úvahám o nutnosti přísné regulace reklamních zařízení u pozemních komunikací.

K potřebnosti či nezbytnosti zásahu do práv žalobce v podobě vydání předmětné výzvy krajský soud dále uvádí, že se dle jeho názoru jedná o přijatelný způsob, jak shora předestřené cíle dosáhnout. Je-li u pozemních komunikací omezen počet prvků, které jednak odvádějí pozornost řidičů a jednak vytvářejí u komunikací možné pevné překážky, tím že je jejich umístění podmíněno povolením silničního správního úřadu, nelze nalézt mnoho jiných možností, než nepovolené prvky fyzicky odstranit. Z hlediska vhodnosti zvoleného řešení pak platí, že újma na konkrétním základním právu nesmí být nepřiměřená ve vztahu k zamýšlenému cíli. Opatření mající vliv na základní lidská práva a svobody nesmějí, jde-li o kolizi s veřejným zájmem, přesahovat pozitiva, která veřejný zájem (zde zájem na bezpečnosti silničního provozu) na těchto opatřeních představuje. Pokud jde o samotnou přiměřenost v užším slova smyslu, zde je velmi podstatná skutečnost, že žalobce byl nejprve vyzván k tomu, aby nepovolené reklamní zařízení sám odstranil, a až tehdy, kdy tak dobrovolně neučinil, žalovaný sám přistoupil k odstranění a likvidaci reklamního zařízení, jak mu tuto povinnost stanoví § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích. Krajský soud proto ani po provedení testu proporcionality nehodnotí zásah v podobě vydané výzvy jako nezákonný.

Na uvedených závěrech pak nemůže nic změnit ani tvrzení žalobce, že z důvodu umístění reklamního zařízení doposud nedošlo k dopravní nehodě, přičemž reklamní zařízení naopak slouží k lepší orientaci řidičů. Všeobecným přístupem k bezpečnému provozu na pozemních komunikacích je prevence, čemuž odpovídá též zákonná úprava, jež v § 78 odst. 6 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zakazuje v bezprostřední blízkosti pozemní komunikace v obci umísťovat cokoli, co by mohlo rozptýlovat pozornost účastníků provozu způsobem ovlivňující bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Ani případná orientační funkce tedy nemůže nic změnit na skutečnosti, že reklamní zařízení bylo umístěno bez příslušného povolení.

Obdobně se pak k problematice ústavnosti právní úpravy umístování reklamních zařízení, byť v daných případech v ochranném pásmu silnic I. či II. třídy, ve své rozhodovací činnosti vyjádřil také zdejší krajský soud (srovnej např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 3. 2017, č. j. 29 A 56/2016 - 129, nebo ze dne 31. 5. 2016, č. j. 29 A 5/2016 - 111, oba dostupné na www.nssoud.cz).

Pokud pak žalobce spatřoval nezákonnost vydané výzvy též v nutnosti chránit jeho dobrou víru a legitimní očekávání, neboť se domníval, že povolení silničního správního úřadu pro předmětné reklamní zařízení nebyl povinen obstarat, ani s touto argumentací nelze souhlasit.

Dobrá víra, případně legitimní očekávání, kterému by mohla býti poskytnuta náležitá ochrana, by mohla být založena pouze tam, kde by žalobce obdržel příslušné povolení správního orgánu, které by se následně ukázalo jako nezákonné, případně by se v důsledku změny zákona bez odpovídajících přechodných ustanovení stalo nedostatečným. V daném případě však žalobce od počátku vůbec příslušným povolením silničního správního úřadu ke zvláštnímu užívání pozemní komunikace nedisponoval. I kdyby proto skutečně věřil, že jej mít nemusí, nemohla by jeho víra způsobit nezákonnost výzvy vydané dle ustanovení § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích a založit oprávnění k setrvání předmětného reklamního zařízení na pozemní komunikaci, a nahradit tak *de facto* náležité povolení k jejímu zvláštnímu užívání dle ustanovení § 25 odst. 1 zákona o zemních komunikacích. Důsledek, který se žalobce tímto způsobem pokouší dovodit, zcela odporuje zákonu, a nelze jej proto připustit (k tomu shodně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2017, č. j. 6 As 311/2016 - 84, dostupný na www.nssoud.cz).

Stejně tak žalobcem zmiňovaný pokus o dohodu ze strany žalovaného nebyl v daném případě na místě, jelikož zákon o pozemních komunikacích v tomto ohledu neponechává silničnímu správnímu úřadu žádný prostor pro uvážení. Naopak striktně stanoví povinnost vydat výzvu do sedmi dnů ode dne, kdy se dozvěděl o existenci reklamního zařízení umístěného na místní komunikaci bez příslušného povolení.

Pokud pak žalobce v podané žalobě poukazoval na skutečnost, že mu reklamní tabule nebyla po odstranění reklamního zařízení žalovaným vrácena (vydána), krajský soud i na tomto místě odkazuje na znění ustanovení § 25 odst. 10 zákona o pozemních komunikacích, které v případě, kdy vlastník reklamního zařízení na základě výzvy sám nepřistoupí k jeho odstranění, ukládá silničnímu správnímu úřadu povinnost reklamou zakrýt a následně zajistit odstranění a likvidaci reklamního zařízení na náklady vlastníka tohoto zařízení. Jestliže tedy žalobce vydané výzvy neuposlechl, žalovaný zajistil v souladu se zákonem odstranění reklamního zařízení včetně jeho likvidace. Vrácení reklamního poutače jeho vlastníkově zákon o pozemních komunikacích nepředpokládá, a proto ani v tomto ohledu nelze dospět k závěru, že by se žalovaný výše popsáním postupem dopustil vytýkaného pochybení.

V. Závěr a náklady řízení

Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Úspěšnému žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto krajský soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. září 2017

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu